

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/38/2019
Identifikačné číslo spisu: 5715010340
Dátum vydania rozhodnutia: 15.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5715010340.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného G. G. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. účinného do 31. januára 2014, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 15. júla 2019 v Bratislave dovolanie obvineného G. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2017, sp. zn. 1 To 61/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného G. G. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Martin z 9. januára 2017, sp. zn. 2 T 41/2015, bol obvinený G. G. uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. účinného do 31. januára 2014 s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne neustálenej doby roku 2007 do 24. januára 2014 na rôznych miestach v okrese Martin a v meste Bratislava - časť Dúbravka, poškodenú D. W., nar. XX. C. XXXX, trvale bytom F., ul. T. XXX/X, okres G. (v súčasnosti R.), s ktorou počas uvedeného obdobia s prestávkami žil v partnerskom zväzku ako aj v spoločnej domácnosti a s ktorou má spoločné dieťa - G. G., nar. XX. C. XXXX, fyzicky napádal, vulgárne jej nadával, urážal ju, bezdôvodne upodozrieval z nevery, neustále ju kontroloval vyvolávaním na jej telefón, čiastočne jej obmedzoval styk s jej rodičmi N.U., nar. XX. C. XXXX a C.U., nar. X. G. XXXX, vyhrážal sa jej ublížením a zabitím, bezdôvodne ju vyhadzoval z miesta ich aktuálneho pobytu, a to tak, že najmä

- v noci v presne nezistenej dobe v roku 2007 vo H. na Ul. V. K. G. XX, kde v tom čase bývali rodičia obžalovaného a kde vtedy prespala poškodená spolu s obžalovaným tento ju pod vplyvom alkoholu bezdôvodne vyhadzoval z predmetného bytu, v jeho izbe ju chytil za ruku, vykrúcal jej ju, roztrhol jej tričko, pričom jej vulgárne nadával a urážal ju,

- v presne nezistenej dobe mesiacov september - október roku 2007 v Bratislave, v časti N., na ul. N. X, kde v tom čase poškodená s obžalovaným žili spoločne v prenajatom byte, po príchode poškodenej

domov, jej obžalovaný pod vplyvom alkoholu nadával, bezdôvodne ju upodozrieval z nevery, následne ju fyzicky napadol tak, že ju chytil za vlasy, ťahal ju, opakovane ju udieral rukami, kopal kolenom do rôznych častí tela, vrátane hlavy, čím jej spôsobil početné hematómy na tele,

- v presne nezistenej dobe začiatkom roku 2008 v Bratislave, v časti N., na ul. N. 1, kde v tom čase poškodená s obžalovaným žili spoločne v prenajatom byte, obžalovaný poškodenú fyzicky napadol, čím jej opätovne spôsobil viaceré hematómy, kde poškodená vzhľadom k intenzite konania obžalovaného na miesto privolala hliadku Policajného zboru,

- v presne nezistenej dobe leta roku 2008 v F., v mieste trvalého bydliska poškodenej potom, čo poškodená chcela vyfajčiť poslednú cigaretu, ktorú mal obžalovaný v krabičke, tento ju fyzicky napadol tak, že ju ťahal za vlasy po záhrade, šklbal ju za oblečenie, pričom jej roztrhol nohavice, kopal ju a udieral päťami do rôznych častí tela vrátane tvárovej časti hlavy, čím jej spôsobil početné hematómy na tele,

- v presne nezistenej dobe začiatkom roku 2009 v F., v mieste trvalého bydliska poškodenej, obviňujúc poškodenú z toho, že sa obžalovanému na aute vybila batéria, poškodenú fyzicky napadol tak, že jej udrel hlavu o ostrú hranu steny v dome takou intenzitou, že poškodená spadla na zem a spustilo sa jej krvácanie z hlavy,

- v presne nezistenej dobe mesiaca október roku 2009 v G. na ul. M., kde v tom čase žil obžalovaný s poškodenou v spoločnej domácnosti v prenajatých priestoroch, obžalovaný pod vplyvom alkoholu napadol poškodenú a to tak, že ju udieral rukami do hlavy,

- 23. decembra 2009 v popoludňajších hodinách v F., v mieste trvalého bydliska poškodenej, keď bola poškodená v treťom mesiaci tehotenstva, ju obžalovaný pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol a to tak, že ju udieral rukami a kolenami, tlačil ju k zemi, kde naznačoval kopnutie, úder do oblasti brucha poškodenej, pričom jej povedal, „že jej vykope to decko z brucha, že s ňou nechce mať nič spoločné“, v dôsledku čoho bola poškodená od 24. decembra 2009 sedem dní hospitalizovaná, z dôvodu masívneho krvácania a odlučovania placenty v Univerzitnej nemocnici Martin, po čom bolo jej tehotenstvo klasifikované ako „rizikové“,

- v presne nezistenej dobe mesiacov marec - apríl roku 2012 v F., v tam sa nachádzajúcom internáte, obžalovaný pod vplyvom alkoholu poškodenej rozprával, že ide spáchať samovraždu, čo sa mu snažila poškodená vyhovoriť a následne z dôvodu pomoci obžalovanému privolala RZP, ktorú keď obžalovaný zbadal pred budovou internátu, pozhasínal svetlá a zamkol izbu, vytiahol nôž a kričal na poškodenú, „že ak pôjde on, pôjde aj ona“, počas čoho bodal nožom do zariadenia izby, následne pristúpil k poškodenej, ktorej priložil nôž ku krku, čím u poškodenej vyvolal oprávnenú obavu o jej život a zdravie,

- v presne nezistenej dobe od mesiaca apríl roku 2012 do mesiaca jún roku 2012 v F., v tam sa nachádzajúcom internáte, obžalovaný vulgárne nadával poškodenej, pričom ju fyzicky napadol a to tak, že ju chytil a ťahal za vlasy, fackoval ju, opakovane ju udieral päťami do vlasovej časti hlavy až pokým poškodená neutiekla z predmetného internátu, čím jej spôsobil hrče na hlave a modriny na rukách a nohách,

- v presne nezistenej dobe od júna roku 2012 do decembra roku 2012 v G. na Ul. F. 1, kde v tom čase obžalovaný s poškodenou žil v spoločnej domácnosti, ju obžalovaný opakovane najmenej štyrikrát fyzicky napadol, pričom jej spôsobil hematómy a odreniny,

- v presne nezistenej dobe v januári roku 2013 v Martine na Ul. F. 1, kde v tom čase obžalovaný s poškodenou žil v spoločnej domácnosti, obžalovaný pod vplyvom alkoholu vyčítajúc poškodenej, že mu nezabalila jedlo do práce, túto fyzicky napadol tak, že ju fackoval, po čom poškodená spadla na zem, kde ju obžalovaný opakovane kopal na zemi,

- 1. januára 2014 v čase približne o 4.00 hod. v G. na Ul. Q., kde býva obžalovaný pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol poškodenú tak, že ju fackal, udieral päťami do hlavy, pričom keď poškodená spadla na zem, obžalovaný ju kopal do rôznych častí tela, skočil jej na nohu a následne na tvár, keď sa snažila poškodená postaviť, tak ju opakovane udrel poriskom metly pod obidve kolená, čím jej spôsobil odreninu tváre a podliatiny a tiež u poškodenej vyvolal strach,

- 24. januára 2014 v čase približnej o 22.45 hod. v Martine v časti Košúty na tam sa nachádzajúcom parkovisku pred reštauráciou zv. „Jantár“, po predchádzajúcom verbálnom konflikte, obžalovaný pod vplyvom alkoholu poškodenú stojacu pri aute chytil za vlasy, udieral do tváre, stiahol jej hlavu na úroveň pása a kolenom ju kopal do hlavy, pričom keď sa mu poškodená vymanila zo zovretia a sadla si do auta, obžalovaný ju cez otvorené dvere kopal do rôznych častí tela, vytiahol ju z auta von, pričom jej roztrhol

kabát, opakovane ju udieral a keď sa poškodená snažila odísť z miesta preč, obžalovaný ju dobehol, úderom ju zhodil na trávnik, čím jej spôsobil podliatiny na viacerých miestach vrátane nôh a hlavy a zlomeninu nosa,

podľa znaleckého posudku č. 1/2014 z 2. júla 2014 a výpovede znalkyne PhDr. Aleny Karašinskej z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, u poškodenej boli zistené známky psychickej traumatizácie prejavujúce sa depresívnou poruchou v období rokov 2011 a 2012, kedy musela vyhľadať odbornú psychiatrickú liečbu a pomoc, prejavujúcou sa stratou pocitu potešenia, neschopnosti uvoľniť sa, plačom, pocitmi neistoty, úzkosti, strachom z budúcnosti, sebaobviňovaním, narušeným sebavedomím a sebahodnotením.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 208 ods. 2, § 42 ods. 1, za použitia zásad uvedených v § 41 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. januára 2014 súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. obvinenému uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 0 T 6/2014 zo dňa 13. mája 2014, právoplatný toho istého dňa, ktorým bol obvinený G. G. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 30 (tridsať) mesiacov a zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 6 (šesť) rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline preskúmal a následne, dňa 31. októbra 2017, sp. zn. 1 To 61/2017, podľa § 319 Tr. por., ako nedôvodné zamietol.

Dňa 25. februára 2019 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvineného podané prostredníctvom jeho obhajkyne JUDr. Annou Ondrušovou.

V podanom dovolaní obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. predpokladajúci, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Namietal, že súd nesprávne kvalifikoval jeho konanie voči poškodenej, ktoré malo byť podľa jeho názoru kvalifikované ako ublíženie na zdraví z nedbanlivosti. Zdôraznil, že konal vždy pod vplyvom alkoholu a nerozvážene vyprovokovaný poškodenu, ktorá bola tiež pod vplyvom alkoholu. S poškodenu nemali spoločné bývanie ani hospodárenie a nikdy nevystupovali ako druh a družka. Ďalej uviedol, že mu bol uložený súhrnný trest v rozpore s Trestným zákonom. Je pravda, že bol rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 0 T 6/2014, právoplatným 13. mája 2014, odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 30 mesiacov a zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 6 rokov. Prvostupňový súd sa nevysporiadal s predbežnou otázkou a to rozhodnúť uznesením podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., že sa v podmienke osvedčil, pretože počas celej skúšobnej doby viedol riadny život a riadne vykonával uložené sankcie. Na podklade týchto skutočností obvinený navrhol podanému dovolaniu vyhovieť a po zrušení napadnutých rozhodnutí vec vrátiť okresnému súdu, aby ju znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa dňa 18. júna 2019 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin tak, že ho navrhla podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený na rozhodnutie 25. júna 2019.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú ku preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Vychádzajúc z týchto úvah je zrejmé, že obvinený v podanom dovolaní vznáša námietky rýdzo skutkového charakteru /keď nesúhlasí s rozsahom vykonaného dokazovania a so spôsobom jeho hodnotenia/, a preto s ohľadom na znenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť za bodkočiarkou sa nimi dovolací súd zaoberať nemohol.

K námietkam dovolateľa o uloženom súhrnnom treste je potrebné predovšetkým uviesť, že prejednávanej trestnej činnosti sa obvinený dopustil skôr, ako bol Okresným súdom Martin sp. zn. 0 T 6/2014 zo dňa 13. mája 2014 vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin a síce za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. Okrem trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 30 mesiacov mu bol citovaným uznesením zároveň uložený aj zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 6 rokov. Súd pri rozhodovaní o treste preto správne aplikoval ustanovenie § 42 ods. 1 Tr. zák. o ukladaní súhrnného trestu a súhrnný trest uložil podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Nakoľko je potrebné uložiť súhrnný trest za viac úmyselných trestných činov, z ktorých je jeden zločinom, kde tieto trestné činy boli spáchané viacerými skutkami, preto bolo pri rozhodovaní o treste správne použité ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zák., v zmysle ktorého sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Najprísnejším z posudzovaných zbíhajúcich sa trestných činov je zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. účinného do 31. januára 2014, s trestnou sadzbou 7 až 15 rokov, ktorá zvýšením hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu predstavuje rozpätie 7 rokov až 20 rokov. V rámci tejto individuálnej

trestnej sadzby bol aj trest odňatia slobody obvinenému správne uložený a to v dolnej polovici trestnej sadzby vo výmere 11 rokov.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.